

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11,
13, 14, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 STRAIPSNIŲ, DVYLIKTOJO
SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, 54 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIU GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2022 m. kovo 31 d. Nr. XIV-1001

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti darnią atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą ir integraciją į energetikos sistemą, skatinti tolesnį naujų technologijų vystymąsi ir diegimą bei pagamintos energijos vartojimą, ypač atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, aplinkos apsaugos, iškastinių energijos išteklių tausojimo, priklausomybės nuo iškastinių energijos išteklių ir energijos importo mažinimo, atsinaujinančių energijos išteklių integravimo į energetikos sistemą sąnaudas, energetikos sistemos darbo stabilumą ir patikimumą bei kitus valstybės energetikos politikos tikslus, įvertinus energijos tiekimo saugumo ir patikimumo reikalavimus, taip pat į vartotojų teisių ir teisėtų interesų į atsinaujinančių energijos išteklių prieinamumą, tinkamumą ir pakankamumą apsaugos užtikrinimo ir finansinės paramos stabilumo energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams principus; taip pat skatinti atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje (toliau – jūrinė teritorija), taip kuriant pridėtinę vertę valstybei ir vartotojui bei užtikrinant energetinę nepriklausomybę ir energetikos saugumą.“

2. Pakeisti 1 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pagrindinis šio įstatymo uždavinys – siekti, kad 2030 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip 50 procentų ir kad ši dalis toliau būtų didinama, tam panaudojant naujausias ir veiksmingiausias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijas ir skatinant energijos vartojimo efektyvumą.“

3. Pakeisti 1 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo uždaviniai atskiruose energetikos sektoriuose:

1) 2030 metais atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti ne mažiau kaip iki 15 procentų. Didžiausia bendra biodegalų ir skystųjų bioproduktų, pagamintų iš javų ir kitų krakmolingų augalų, cukrų ir aliejinių augalų bei augalų, auginamų žemės ūkio paskirties žemėje kaip pagrindinis pasėlis energijos gamybos tikslais, dalis turi būti ne daugiau kaip vienu procentiniu punktu didesnė negu tokio kuro dalis transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo 2020 metais, bet ne didesnė kaip 7 procentai transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo, o siektina biodegalų, pagamintų iš žaliavų, ir kitų degalų, numatytų šio įstatymo 6 straipsnio 14 punkte nurodytame energetikos ministro tvirtinamame sąrašė, dalis sudarytų ne mažiau kaip 3,5 procento transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo;

2) 2030 metais elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį, apskaičiuojamą šio įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, siekti padidinti ne mažiau kaip iki 70 procentų ir siekti, kad 2045 metais ši dalis sudarytų 100 procentų;

3) 2030 metais centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šilumos energijos balanse padidinti ne mažiau kaip iki 90 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse padidinti ne mažiau kaip iki 80 procentų.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 19² dalimi:

„19². **Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių pirkimo–pardavimo sandorio kaina** (toliau – **sandorio kaina**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamintojo, elektrinę eksploatuojančio jūrinėje teritorijoje, konkurse laimėta kaina, už kurią gamintojas sutinka parduoti pagamintą elektros energiją.“

2. Buvusią 2 straipsnio 19² dalį laikyti 19³ dalimi.

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 32¹ dalimi:

„32¹. **Iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar įrenginio modernizavimas** – iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar įrenginio atnaujinimas (pagerinimas), įskaitant visų arba dalies elektrinės įrenginių ar įrangos pakeitimą ir (arba) elektrinės elektros energijos gamybos įrenginio valdymo sistemų pakeitimą, siekiant pakeisti elektrinės įrengtąją galią ar elektros energijos gamybos įrenginio galią ir (arba) padidinti elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio naudingumą.“

4. Buvusią 2 straipsnio 32¹ dalį laikyti 32² dalimi.

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnio 2 dalį nauju 2 punktu:

„2) sandorio kaina;“.

2. Buvusius 3 straipsnio 2 dalies 2–7 punktus laikyti atitinkamai 3–8 punktais.

3. Pakeisti 3 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta skatinimo priemonė asmenims, išskyrus atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, taikoma tik tuo atveju, kai jie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 ar 2 punkte nurodytas skatinimo priemones. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta skatinimo priemonė atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms taikoma Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje ir 39 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.“

4. Pakeisti 3 straipsnio 4 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta skatinimo priemonė taikoma elektros energijos gamintojams, kurie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą skatinimo priemonę ir kurių eksploatuojamos elektrinės įrengtoji galia yra mažesnė kaip:“.

5. Papildyti 3 straipsnį 7 dalimi:

„7. Skatinimo priemonės taikančios institucijos ir įstaigos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos prašymu ir prašyme nustatytais terminais teikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai informaciją apie atsinaujinančius išteklius naudojančius įrenginius, skirtiems elektros energijai savo reikmėms ir ūkio poreikiams gaminti, pritaikytas skatinimo priemones ir jų mastą.“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 5 straipsnio 1 dalies 8 punktą.

2. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) derina savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų

projektus;“.

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba:

- 1) tvirtina didžiausiosios kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką;
- 2) tvirtina didžiausiąją kainą ir atskaitinę kainą, kontroliuoja, kaip jos taikomos;
- 3) tvirtina didžiausios galimos sandorio kainos nustatymo metodiką;
- 4) tvirtina didžiausią galimą sandorio kainą ir kontroliuoja, kaip ji taikoma;
- 5) apskaičiuoja žemiausią sandorio kainos ribą, kuri yra lygi 60 procentų Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausios galimos sandorio kainos (toliau – žemiausia riba);
- 6) nustato pagaminto ir planuojamo pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio apskaičiavimo tvarką;
- 7) tvirtina energetikos tinklų optimizavimo, plėtros ir rekonstravimo sąnaudas ir papildomas energetikos tinklų operatoriaus sąnaudas, susijusias su atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtra;
- 8) nagrinėja šio įstatymo 64 straipsnio 1 dalyje nurodytus skundus;
- 9) tvirtina ketinimų protokolo pavyzdinę formą;
- 10) nustato šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas;
- 11) prižiūri ir kontroliuoja, kaip biodujų gamintojams suteikiama teisė prijungti savo įrenginius prie gamtinių dujų sistemos, kaip taikomos prijungimo įmokos, taip pat biodujų supirkimo skaidrumą;
- 12) rengia ir tvirtina skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatus;
- 13) rengia ir tvirtina jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursų organizavimo ir leidimų naudoti jūrinės teritorijos dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašą (toliau – Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos aprašas);
- 14) skelbia ir organizuoja skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus ir konkursus;
- 15) nustato įrengtos saulės šviesos energijos elektrinės technologinį tipą;
- 16) prižiūri ir kontroliuoja, ar energijos tiekėjas savo galutiniais vartotojams teikia informaciją apie tai, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokią kiekį sudaro atsinaujinančių išteklių energija;
- 17) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1171](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-06-28, i. k. 2022-13888

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra yra viena iš valstybės energetikos politikos vystymosi krypčių, į kurią turi būti atsižvelgiama rengiant Nacionalinį pažangos planą ir nacionalines plėtros programas.

2. Siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodyto uždavinio, iki 2030 metų sausumos teritorijoje pagamintas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, turi sudaryti ne mažiau kaip 5 TWh, nepaisant elektros energijos gamybai naudojamos ar planuojamos naudoti atsinaujinančių energijos išteklių rūšies, o jūrinėje teritorijoje pagamintas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip 2 TWh.

3. Šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka apskaičiavus, kad gamintojų sausumos teritorijoje pagamintas ir planuojamas pagaminti metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis sudaro 5 TWh ir daugiau, asmenys turi teisę statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kuriose pagamintai elektros energijai netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės. Šioje dalyje nurodytas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis netaikomas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantis vartotojas) veiklos plėtrai.

4. Kai elektrinių metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, pasiekia šio straipsnio 3 dalyje nurodytą gamybos kiekį, pradėtas aukcionas užbaigiamas vadovaujantis šiuo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, o naujas aukcionas tvarkaraštyje nurodytais terminais neorganizuojamas.

5. Vertinant, kiek elektros energijos pagaminta ir planuojama pagaminti siekiant šio straipsnio 2 dalyje nurodyto kiekio, elektrinių elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis apskaičiuojamas įvertinant gaminančių vartotojų ir asmenų, kuriems taikomos ir kuriems netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės:

1) elektrinėse, ilgiau kaip metus gaminančiose elektros energiją, praėjusiais kalendoriniais metais pagaminantą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

2) turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba prijungimo sąlygas, kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, elektrinėse planuojamą pagaminti metinį elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

3) elektrinėse, trumpiau kaip metus gaminančiose elektros energiją, planuojamą pagaminti metinį elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

4) asmenims, dalyvavusiems aukcione, paskirtą elektros energijos gamybos kiekį.

6. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi pagaminto ir planuojamo pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio apskaičiavimo tvarka, vieną kartą per metus iki einamųjų metų kovo 1 dienos apskaičiuoja pagamintą ir planuojamą pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį ir informaciją apie tai skelbia savo interneto svetainėje.

7. Gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją, rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, ir prijungimo sąlygose, išduotose elektros energiją gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, suma. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba skelbia ir nuolat atnauja informaciją apie gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią savo interneto svetainėje.

8. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba kasmet iki kovo 31 dienos apskaičiuoja:

1) rodiklį, rodantį, kokią procentinę dalį sudaro gaminančių vartotojų ir gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių išteklių tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, elektrinių įrengtoji suminė galia, palyginti su visų veikiančių elektrinių įrengtąja sumine galia, ir šį rodiklį skelbia savo interneto svetainėje. Visų veikiančių gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir gamintojų, naudojančių atsinaujinančius išteklius elektros energijai gaminti tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose gaminti elektros energiją ir rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, suma. Visų veikiančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, gamintojų, naudojančių atsinaujinančius ir neatsinaujinančius išteklius elektros energijai gaminti, elektrinių įrengtųjų galių suma;

2) skatinimo priemonių, praėjusiais kalendoriniais metais pritaikytų atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams, skirtiems elektros energijai savo reikmėms ir ūkio poreikiams gaminti, taip pat gaminančių vartotojų įrenginiams, mastą ir šią informaciją skelbia savo interneto svetainėje;

3) gaminančių vartotojų elektrinių, didesnių kaip 30 kW įrengtosios galios, ir didesnių kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinių, naudojančių atsinaujinančius išteklius elektros energijai gaminti tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, skaičių ir elektros energijos gamybos kiekius ir šią informaciją skelbia savo interneto svetainėje.

9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, remdamasi šio straipsnio 8 dalyje nurodytais duomenimis ir informacija, kasmet iki gruodžio 1 dienos įvertina, ar šio straipsnio 8 dalies 1 punkte nurodytas rodiklis neviršija 8 procentų, ir, bendradarbiaudama su perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriais, nustato atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, skirtų elektros energijai gaminti savo reikmėms ir ūkio poreikiams, įtaką tinklams, ir nuo 2026 m. gruodžio 1 dienos kasmet iki liepos 1 dienos teikia Energetikos ministerijai pasiūlymus dėl elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių plėtros reguliavimo ir įrenginių, skirtų elektros energijai iš atsinaujinančių išteklių savo reikmėms ir ūkio poreikiams gaminti, apmokestinimo.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Asmuo, planuojantis statyti ar įrengti elektrinę, turi teisę, išskyrus atvejus, kai elektrinė statoma ar įrengiama jūrinėje teritorijoje, pasirinkti kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką, atsižvelgdamas į elektros tinklų operatoriaus nurodytą elektros tinklų pajėgumo lygį, elektrinės įrengtąją galią ir leistiną generuoti galią. Pasirinkto prijungimo taško atitiktį nustatytiems technologiniams ir ekonominiams kriterijams kiekvienu konkrečiu atveju įvertina elektros tinklų operatorius.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1171](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-06-28, i. k. 2022-13888

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Konsultavimas veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais

1. Viešojo įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (toliau – Lietuvos energetikos agentūra) teikia konsultacijas ir metodinę pagalbą veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais, taip pat dėl galimų skatinimo priemonių atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams.

2. Lietuvos energetikos agentūra, remdamasi valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių interneto svetainėse skelbiama informacija, taip pat Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Energetikos ministerijos, Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, savivaldybių ir elektros tinklų operatorių pateikta informacija apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar)

įrengimui, modernizavimui, parengia ir savo interneto svetainėje skelbia apibendrintą informaciją apie nurodytas procedūras ir leidimus, veiklos elektros energetikos sektoriuje galimybes, galimas gauti skatinimo priemones atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės ir elektros tinklų operatoriai užtikrina aktualios informacijos skelbimą savo interneto svetainėse.“

9 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimų gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių išdavimas

1. Esami elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai naujoje vietoje įrengiami Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka gavus leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus atvejus, numatytus Elektros energetikos įstatyme, kai toks leidimas nereikalingas.

2. Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, leidimus modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduoda Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.“

10 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Elektros tinklų pajėgumo padidinimas ir elektros tinklų plėtra elektrinėms ir energijos gamybos įrenginiams prijungti

1. Kai elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo ir elektros tinklų operatorius sudaro elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį, elektros tinklų operatorius nedelsdamas, atsižvelgdamas į esamą elektros tinklų techninę būklę, imasi visų pagrįstai reikalingų priemonių elektros tinklų operatoriaus sausumos teritorijoje valdomiems tinklams, įskaitant tinklams eksploatuoti reikalingus elektros įrenginius ir objektus, optimizuoti, išplėsti ir (ar) rekonstruoti ir didinti elektros tinklų pajėgumą tam, kad būtų galima užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, priėmimą, perdavimą ir paskirstymą.

2. Jeigu yra duomenų, pagrindžiančių prielaidą, kad elektros tinklų operatorius nevykdo savo įsipareigojimų pagal šio skirsnio nuostatas, elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo turi teisę reikalauti, kad elektros tinklų operatorius pateiktų informaciją apie tai, dėl kokių priežasčių ir kokių mastu elektros tinklų operatorius nevykdė savo įsipareigojimo optimizuoti ir plėsti savo elektros tinklų sistemą bei didinti elektros tinklų pajėgumą.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

11 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prekybą elektros energija vykdant elektros energijos biržoje, elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui sumokant:

1) aukcione laimėtą kainos priedą, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra mažesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą arba jai lygi;

2) aukcione laimėto kainos priedo dalį, kuri apskaičiuojama kaip Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausiosios kainos ir kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos skirtumas, kuris negali būti didesnis negu aukcione laimėtas kainos priedas, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra didesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą.“

2. Papildyti 20 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Prekybą elektros energija vykdant pagal dvišales sutartis, elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui sumokant:

1) aukcione laimėtą kainos priedą, kai sutartyje nustatyta kaina yra lygi ar mažesnė už kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinę kainą ir kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra mažesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą arba jai lygi;

2) aukcione laimėto kainos priedo dalį, kuri apskaičiuojama kaip Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausiosios kainos ir sutartyje nustatytos elektros energijos valandinės kainos skirtumas, kuris negali būti didesnis negu aukcione laimėtas kainos priedas, kai sutartyse nustatytos elektros energijos valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra didesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui aukcione laimėtas kainos priedas nemokamas už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina, kai elektros energija parduodama elektros energijos biržoje, arba dvišalėje sutartyje nustatyta elektros energijos valandinė kaina, kai elektros energija parduodama pagal dvišales sutartis, yra didesnė už didžiausiąją kainą ar jai lygi, ir (ar) už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina, kai elektros energija parduodama elektros energijos biržoje, 6 valandas ar daugiau yra mažesnė už nulį arba jam lygi, arba kai dvišalėje sutartyje nustatyta elektros energijos valandinė kaina, kai elektros energija parduodama pagal dvišales sutartis, yra mažesnė už nulį arba jam lygi. Gamintojui kainos priedas taip pat nemokamas nuo to mėnesio, kurį faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus pateiktas elektros energijos kiekis pasiekia gamintojui aukcione paskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį.“

4. Papildyti 20 straipsnį 5¹ dalimi:

„5¹. Ketinimų protokolas, kurį pasirašo asmuo, ketinantis dalyvauti aukcione, galioja 270 kalendorinių dienų. Asmuo, laimėjęs aukcioną arba jo nelaimėjęs, tačiau Vyriausybės nustatyta tvarka ketinantis toliau tęsti veiklą, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo aukciono laimėtojo paskelbimo dienos pratęsia ketinimo protokolo galiojimą ir pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.“

5. Pakeisti 20 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba atskaitinę kainą nustato konkrečiam aukcionui ne vėliau kaip prieš mėnesį iki informacijos apie aukcioną paskelbimo dienos. Ši kaina yra skelbiama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje.“

6. Pakeisti 20 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Aukciono laimėtojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo aukciono laimėtojų patvirtinimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimu šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka privalo kreiptis į elektros tinklų operatorių dėl ketinimų protokolo pratęsimo ir į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo ir jį gauti Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu aukciono laimėtojas per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba šis leidimas neišduodamas, pasibaigia jo galiojimo terminas ar jo galiojimas panaikinamas Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatytais pagrindais, arba aukciono laimėtojas nesikreipia į elektros tinklų operatorių dėl ketinimų protokolo pratęsimo, aukciono laimėtojas per vieną mėnesį nuo bent vienos iš nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos išbraukiamas iš aukciono laimėtojų sąrašo.“

7. Pakeisti 20 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. Šio straipsnio 18 dalyje nurodyta suma apskaičiuojama skirtumą tarp gamintojui aukcione paskirto 3 metų elektros energijos gamybos kiekio ir faktinio 3 metų elektros energijos gamybos kiekio, įskaitant dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepagamintą elektros energijos kiekį ir leidžiamą nepagaminti ne didesnę kaip 20 procentų elektros energijos kiekį, padauginus iš gamintojo laimėto kainos priedo ir elektros energijos vidutinės praėjusių metų kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje sumos. Gautos lėšos naudojamos Elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti.“

8. Pakeisti 20 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Lietuvos energetikos agentūra kartu su Valstybine energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka, ne rečiau kaip vieną kartą tvarkaraščio galiojimo metu atlieka technologinį, ekonominį ir socialinį atsinaujinančių energijos išteklių technologijų plėtros ir paramos schemos vertinimą, atsižvelgdamos į tai, kokį poveikį turėtų galimi paramos schemos pakeitimai, ir šį vertinimą pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Vyriausybės įgaliota institucija, remdamasi šiuo vertinimu, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vertinimo atlikimo pabaigos, atsižvelgdama į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus energetikos politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos apskaičiuotą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekį, parengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti pakeistą tvarkaraštį arba argumentuotą pagrindimą, kodėl tolesnė atsinaujinančių energijos išteklių plėtra neturėtų būti skatinama.“

12 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Gaminantys vartotojai ir asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, turi teisę įsirengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurių įrengtoji galia neviršija vartotojo objektui suteiktos leistinosios naudoti galios ir nėra didesnė kaip 1 MW. Gaminančių vartotojų ar asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, elektrinės, kurios yra geografiškai nutolusios Lietuvos Respublikos teritorijoje nuo gaminančio vartotojo elektros energijos vartojimo vietos, įrengtoji galia neribojama atsižvelgiant į vartotojo objektui suteiktos leistinosios naudoti galios dydį, bet negali būti didesnė kaip 1 MW.“

2. Pakeisti 20¹ straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Elektros energija gali būti gaminama gaminančio vartotojo elektrinėje, kuri yra geografiškai nutolusi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuo gaminančio vartotojo elektros energijos vartojimo vietos. Tokioje elektrinėje, kurios prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, visas pagamintas elektros

energijos kiekis ar atskiram gaminančiam vartotojui priskirta jo dalis laikomi patiektais į elektros tinklus, nepaisant gaminančio vartotojo ar jų grupės elektros energijos vartojimo kiekio. Tokiu atveju gaminančio vartotojo elektros energijos vartojimo vieta gali būti susieta tik su viena to paties gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdoma elektrine arba jos dalimi.“

3. Pakeisti 20¹ straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga.“

4. Pakeisti 20¹ straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia neturi viršyti 1 GW. Pasiekus 1 GW gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią, Vyriausybės įgaliota institucija atlieka technologinį ir ekonominį gaminančių vartotojų elektrinių plėtros vertinimą ir, atsižvelgdama į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus energetikos politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, teikia Vyriausybei pasiūlymą dėl gaminančių vartotojų elektrinių įrengtosios suminės galios didinimo arba argumentuotą pagrindimą, kodėl tolesnė gaminančių vartotojų elektrinių plėtra neturėtų būti skatinama.“

13 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka elektrinę sausumos teritorijoje pastatęs ar įrengęs asmuo apmoka visas sąnaudas, susijusias su elektrinės prijungimu prie elektros tinklų.“

2. Pripažinti netekusiomis galios 21 straipsnio 2 ir 3 dalis.

14 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Papildyti 22 straipsnį 19 dalimi:

„19. Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimo inžinerinės infrastruktūros plėtrai projektas yra pripažįstamas ypatingos valstybinės

svarbos projektu, kurio įgyvendinimui taikomas Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymas, išskyrus reikalavimą pateikti projekto galimybių studiją. Projektą įgyvendinanti institucija yra Energetikos ministerija.“

15 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas elektros energijos gamybai jūrinėje teritorijoje ir šių išteklių naudojimo skatinimas

1. Vyriausybės įgaliota institucija, atsižvelgdama į šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 17 punkte nurodytą tvarkos aprašą, atlieka jūrinės teritorijos tyrimus ir kitus veiksmus, kurie reikalingi šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodytam Vyriausybės nutarimui dėl jūrinės teritorijos dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių didžiausių leistinų generuoti galių ir mažiausių įrengtųjų galių nustatymo (toliau – Vyriausybės nutarimas dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje) priimti ir (ar) įgyvendinti:

- 1) organizuoja specialiojo teritorijų planavimo dokumento parengimą;
- 2) organizuoja specialiojo teritorijų planavimo dokumento strateginį pasekmių aplinkai vertinimą;
- 3) organizuoja planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą;
- 4) organizuoja kitų veiksmų, būtinų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių leistinumui ir galimybėms įvertinti, atlikimą.

2. Elektros tinklų galia ir pralaidumai rezervuojami 1,4 GW leistos generuoti galios atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms, numatomoms plėtoti jūrinėje teritorijoje, iki leidimo naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai) išdavimo šiame ir 22¹ straipsniuose nurodytų konkursų laimėtojams dienos.

3. Vyriausybės įgaliota institucija organizuoja atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, numatytų Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje, prijungimo prie perdavimo tinklų sausumos teritorijoje specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą ir jo strateginį pasekmių aplinkai vertinimą. Visi šio straipsnio 1 ir šioje dalyse numatyti tyrimai ir veiksmai gali būti finansuojami iš Vyriausybės įgaliotai institucijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (ar) lėšų, gautų iš kitų finansavimo šaltinių.

4. Jūrinės teritorijos dalis (dalys) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai naudojama (naudojamos) tik turint Valstybinės energetikos

reguliavimo tarybos išduotą leidimą plėtrai ir eksploatacijai. Leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas 41 metams. Leidime plėtrai ir eksploatacijai nurodoma atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių leistina generuoti galia ir įrengtoji galia, numatytos Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje. Šio leidimo galiojimo terminą pratęsia Valstybinė energetikos reguliavimo taryba neribotą kartų skaičių valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo laikotarpiui, jeigu leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kreipdamasis dėl leidimo galiojimo termino pratęsimo, pateikia įrodymus, kad šio straipsnio 25 dalies 1 ir 2 punktuose numatytas sąlygas įvykdyti buvo vėluojama ar leidimo pratęsimo atveju suplanuotus darbus atlikti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių.

5. Leidimus plėtrai ir eksploatacijai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba išduoda konkurso būdu.

6. Vyriausybės nutarimai dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje rengiami kiekvienai jūrinės teritorijos daliai, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, atsižvelgiant į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius. Išankstinės prijungimo sąlygos išduodamos, konkursas (konkursai) organizuojamas (organizuojami) ir leidimas (leidimai) plėtrai ir eksploatacijai šioje dalyje numatytais atvejais išduodamas (išduodami) įsigaliojus Vyriausybės nutarimui dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje.

7. Elektros energijos gamyba atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiose elektrinėse jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), vykdoma Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

8. Elektrinių jūrinės teritorijos dalyje (dalyse) statyba ir elektros energijos gamyba gali būti vykdoma bendrai su kitomis valstybėmis narėmis, kaip tai numatyta šio įstatymo 59 straipsnyje.

9. Konkursas naudoti jūrinę teritoriją Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje nustatytose dalyse plėtojant ne didesnės negu šiame nutarime nustatytos leistinos generuoti galios elektrinės sandorio kainai, kuri turi būti didesnė už žemiausią ribą ir mažesnė arba lygi Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytai didžiausiai galimai sandorio kainai, ir metiniam elektros energijos gamybos kiekiui, kuriam konkurso dalyvis pageidauja laimėti sandorio kainą (toliau – skatinamas kiekis), organizuojamas vadovaujantis Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, tačiau ne vėliau kaip per 180 kalendorinių dienų nuo informacijos apie planuojamą organizuoti konkursą paskelbimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje dienos. Šio straipsnio 1 dalyje numatytų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatai bei šių tyrimų ir kitų veiksmų atlikimo išlaidos viešai

paskelbiami per 5 kalendorines dienas nuo jų gavimo dienos, tačiau ne vėliau, negu skelbiama informacija apie planuojamą organizuoti konkursą. Konkurso dalyvių registracija trunka 90 kalendorinių dienų nuo informacijos apie planuojamą organizuoti konkursą paskelbimo dienos. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba konkurso laimėtoją nustato per 60 kalendorinių dienų nuo konkurso dalyvių registracijos pabaigos. Šis terminas gali būti pratęstas 30 kalendorinių dienų motyvuotu konkurso komiteto, sudaryto Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, prašymu. Į konkurso laimėtojo nustatymo terminus neįskaičiuojama šio straipsnio 18 dalyje numatytos patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams trukmė. Informacijos apie planuojamą organizuoti konkursą paskelbimo diena nurodoma Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje. Neįvykus konkursui šio straipsnio 10 dalyje numatytais atvejais, Vyriausybė nustato naują konkurso paskelbimo datą.

10. Konkursas laikomas neįvykusiu ir naują konkurso paskelbimo datą nustato Vyriausybė, kai:

- 1) dalyvauti konkurse užsiregistruoja mažiau negu du dalyviai;
- 2) į konkurso dalyvių sąrašą įrašyti mažiau negu du konkurso dalyviai;
- 3) į potencialių konkurso laimėtojų sąrašą neįrašomas nė vienas konkurso dalyvis;
- 4) potencialiu konkurso laimėtoju laikomas konkurso dalyvis, vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu, nustatomas kaip neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų arba atsisako būti konkurso laimėtoju ir potencialių konkurso laimėtojų sąraše nėra įrašyta daugiau konkurso dalyvių.

11. Konkurse turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai, ar jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės, atitinkantys šias sąlygas:

- 1) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę dokumentus, įrodančius, kad:
 - a) konkurso dalyvis atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, numatytus Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnyje (toliau – europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai);
 - b) nuosavybės teise įsigiję konkurso dalyvio akcijų, teisių, pajų ar kapitalo dalių (toliau – akcijos) fiziniai ar juridiniai asmenys arba kiti ūkio subjektai (toliau – tiesioginiai akcininkai), fiziniai ar juridiniai asmenys arba kiti ūkio subjektai, nuosavybės teise tiesiogiai neturintys konkurso dalyvio akcijų, bet galintys daryti įtaką konkurso dalyviui per savo turimas konkurso dalyvio tiesioginio akcininko akcijas ar kitų netiesioginių akcininkų (kai yra akcininkų eilė) akcijas (toliau – netiesioginiai akcininkai), ir fiziniai asmenys, kurie nuosavybės teise yra tiesiogiai arba netiesiogiai įsigiję konkurso dalyvio akcijų (toliau – galutiniai naudos gavėjai) atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, arba, nors ir neatitinka šių kriterijų, tačiau jų kiekvieno

atskirai ar visų kartu turimų konkurso dalyvio akcijų ar balsavimo teisių dalių procentinė išraiška, vertinant pagal šio straipsnio 12 dalyje numatytus principus, nesudaro ir neviršija Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje nurodyto dydžio (toliau – kvalifikuotoji akcijų paketo dalis);

c) asmenys, kurie nėra konkurso dalyvio tiesioginiai akcininkai, netiesioginiai akcininkai ir (ar) galutiniai naudos gavėjai ir kuriems yra perleistos balsavimo teisės šio straipsnio 12 dalies 3 punkte numatytais atvejais (toliau – tretieji asmenys), atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus arba, nors ir neatitinka šių kriterijų, tačiau jų kiekvieno atskirai ar visų kartu turimų balsavimo teisių dalių procentinė išraiška, vertinant pagal šio straipsnio 12 dalyje numatytus principus, nesudaro ir neviršija kvalifikuotosios akcijų paketo dalies;

d) kiekvienas jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės asmuo atitinka šio punkto a, b ir c papunkčių nuostatas;

2) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad, konkurso dalyvį pripažinus konkurso laimėtoju, laimėtojas, įgyvendindamas elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projektą, įsipareigoja laikytis Vyriausybės nustatytų reikalavimų, kurie susiję su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo tikslais, investicijomis į aplinkos apsaugą, parama, kurios dydis apskaičiuojamas dauginant praėjusiais kalendoriniais metais pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį iš 1 euro už 1 MWh ir kuri Vyriausybės nustatyta tvarka skiriama vietos bendruomenėms, taip pat kurie susiję su mažų ir vidutinių įmonių įtraukimu į projekto įgyvendinimą;

3) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nurodytus dokumentus, patvirtinančius dalyvio atitiktį Vyriausybės nustatytiems reikalavimams dėl finansinio pajėgumo ir turimos patirties įgyvendinant elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projektus;

4) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad įsipareigoja prisiimti atsakomybę už prisijungimą prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje ir atsakomybę už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą;

5) pasirašę Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą;

6) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad statys naujas elektrines ar įrengs anksčiau neeksploatuotas elektrines, kurių statybai ar įrengimui bus naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga ir kurių įrengtoji galia bus ne mažesnė negu Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje nustatyta mažiausia elektrinių

įrengtoji galia, o leistina generuoti galia bus ne didesnė negu šiame punkte nurodytame nutarime nustatyta elektrinių leistina generuoti galia;

7) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai sumokėję konkurso dalyvio mokestį, kuris Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatomas įvertinus konkurso organizavimo sąnaudas;

8) įrenginiams įsigyti nėra pasinaudoję šio įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytais paramos šaltiniais. Ši nuostata netaikoma asmenims, dalyvaujantiems šio įstatymo 22¹ straipsnyje nurodytame konkurse;

9) nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;

10) nėra iškelta restruktūrizavimo byla;

11) nėra priimtas teismo, kreditorių ar juridinio asmens dalyvių sprendimas likviduoti juridinį asmenį;

12) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su mokesčių mokėjimu. Asmuo laikomas įvykdžiusiu įsipareigojimus, susijusius su mokesčių mokėjimu, jeigu jo neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

13) yra įvykdyti įsipareigojimai, susiję su viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų mokėjimu, arba suderintas šių įsipareigojimų įvykdymo grafikas;

14) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su socialinio draudimo įmokų mokėjimu. Asmuo laikomas įvykdžiusiu įsipareigojimus, susijusius su socialinio draudimo įmokų mokėjimu, jeigu jo neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

15) per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, intelektinei ir pramoninei nuosavybei, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams;

16) juridinio asmens vadovas ar valdymo organo narys (nariai), ūkinės bendrijos tikrasis narys (nariai) ar fizinis asmuo neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo arba dėl juridinio asmens vadovo ar valdymo organo nario (narių), ūkinės bendrijos tikrojo nario (narių) ar fizinio asmens per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą jam, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos, tikslinės paramos, subsidijos ar dotacijos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, mokesčių nesumokėjimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą;

17) pateikę informaciją apie pagrindinius planuojamo įgyvendinti elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projekto etapus, planuojamus statybų ir kitų susijusių darbų įgyvendinimo tvarkaraščius, kuriuose įtvirtinti terminai negali būti ilgesni negu šio straipsnio 25 dalyje nustatyti terminai, planuojamus finansavimo šaltinius bei kitą Vyriausybės nustatytą su elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projektu susijusią informaciją bei įsipareigojimą laiku ir tinkamai laikytis pateiktų elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo terminų bei kitų teisės aktuose nustatytų įsipareigojimų;

18) pateikę Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai patvirtinimą, kad, laimėję konkursą, įsipareigoja per ne ilgesnį kaip 3 mėnesių laikotarpį, kai konkurso laimėtojas yra juridinis asmuo, kitos valstybės narės juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys, įsisteigti Lietuvos Respublikoje.

12. Vertinant tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų, galutinių naudos gavėjų ir trečiųjų asmenų akcijų ir balsavimo teisių procentinę išraišką, taikomi šie principai, jeigu:

1) netiesioginis akcininkas ir (ar) galutinis naudos gavėjas neatitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, jo turima akcijų paketo dalis nustatoma pagal sandaugos taisyklę, pagal kurią padauginamos konkurso dalyvio akcininkų eilėje esančios akcijų paketo dalys, pradedant nuo netiesioginio akcininko ar galutinio naudos gavėjo turimos akcijų paketo dalies, kuri padauginama iš akcijų paketo dalies, valdomos aukštesniame lygyje, ir taip tęsiama akcininkų eilėje iki tiesioginių akcininkų turimos akcijų paketo dalies;

2) du ar daugiau tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų ir (ar) galutinių naudos gavėjų neatitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, o jų kiekvieno atskirai turima akcijų paketo dalis nesudaro ir neviršija kvalifikuotosios akcijų paketo dalies, atliekant vertinimą sudedamos tokių tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų ir (ar) galutinių naudos gavėjų turimos konkurso dalyvio akcijų paketo dalys, apskaičiuotos pagal šios dalies 1 punkte nustatytą sandaugos taisyklę;

3) tiesioginiams akcininkams, netiesioginiams akcininkams, galutiniams naudos gavėjams ir (ar) tretiesiems asmenims yra perleistos kitų tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų ir (ar) galutinių naudos gavėjų balsavimo teisės, įvertinama, ar tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų, galutinių naudos gavėjų ir (ar) trečiųjų asmenų, neatitinkančių europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, kiekvieno atskirai ar visų kartu turima balsavimo teisių suma nesudaro arba neviršija kvalifikuotosios akcijų paketo dalies. Netiesioginių akcininkų, galutinių naudos gavėjų ir (ar) trečiųjų asmenų turima bendra balsavimo teisių suma apskaičiuojama šios dalies 1 ir 2 punktuose nustatyta tvarka. Balsavimo teisių dalis ir akcijų paketo dalis nėra sumuojamos;

4) konkurso dalyvis, jo tiesioginiai akcininkai ir (ar) jo netiesioginiai akcininkai yra bendrovės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, vertybinių popierių dalis, kuria prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatyta tvarka vertinama tik tuo atveju, jeigu ji sudaro arba viršija kvalifikuotąją akcijų paketo dalį.

13. Šio straipsnio 11 dalies 1, 8–16 punktuose numatytus reikalavimus privalo atitikti kiekvienas jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės dalyvis.

14. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba prieš vieną mėnesį iki didžiausios galimos sandorio kainos paskelbimo dienos parengia ir viešai skelbia informaciją, reikalingą didžiausiai galimai sandorio kainai nustatyti, prieš 6 mėnesius iki informacijos apie konkursą paskelbimo dienos nustato ir viešai skelbia didžiausią galimą sandorio kainą ir žemiausią ribą. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, nustatydama didžiausią galimą sandorio kainą, įvertina:

- 1) vidutinį metinį elektros energijos gamybos kiekį;
- 2) vidutines kintamąsias ir pastoviąsias veiklos sąnaudas;
- 3) vidutines santykinės investicijas į elektrinių įrengimą ir jų prijungimą prie elektros tinklų, įskaitant transformatorių pastotės sausumos teritorijoje plėtros sąnaudas;
- 4) paramos taikymo laikotarpį;
- 5) diskonto normą;
- 6) elektrinės naudingo eksploatavimo laikotarpį.

15. Elektros energijos gamyba skatinama 15 metų laikotarpiu elektros energija prekiaujant pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) energetikos ministro tvirtinamose elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais, Vyriausybės nustatyta tvarka vadovaujantis šiais principais:

1) kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra mažesnė už sandorio kainą, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius gamintojui sumoka kainos priedą, kuris apskaičiuojamas kaip sandorio kainos ir kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos skirtumas;

2) kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra didesnė už sandorio kainą, gamintojas viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui sumoka kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir sandorio kainos skirtumą;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytos lėšos už praėjusius kalendorinius metus mokamos iki einamųjų metų vasario 15 dienos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį, kuris negali būti didesnis negu konkurso metu priskirtas skatinamas kiekis. Metinis skatinamas kiekis paskirstomas vadovaujantis proporcingumo principu, atsižvelgiant į metinį pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį.

16. Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos nemokamos už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra lygi gamintojo konkurse laimėtai sandorio kainai, ir (ar) už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra mažesnė už nulį arba jam lygi, taip pat už pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį, kuris viršija gamintojo konkurse nurodytą skatinamą kiekį.

17. Konkurso dalyviai kartu su Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nurodytais dokumentais privalo pateikti pasiūlymus dėl pageidaujamos sandorio kainos, skatinamo kiekio ir pageidaujamos metinės potencialaus skatinimo apimties, kuri apskaičiuojama kaip pageidaujamos sandorio kainos ir žemiausios ribos skirtumo ir skatinamo kiekio sandauga. Jeigu konkurso dalyvio nurodomas skatinamas kiekis yra lygus nuliui, konkurso dalyvis taip pat turi pateikti elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje vystymo mokesčio, kurį laimėjęs konkursą įsipareigoja sumokėti Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais (toliau – vystymo mokestis), pasiūlymą. Potencialių konkurso laimėtojų sąrašas, vadovaujantis Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, sudaromas rikiuojant konkurso dalyvius pagal konkurso dalyvių nurodytą mažiausią pageidaujamą metinę potencialaus skatinimo apimtį. Potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs mažiausią pageidaujamą metinę potencialaus skatinimo apimtį. Sutapus mažiausiai pageidaujamai metinei potencialaus skatinimo apimčiai, potencialiu konkurso laimėtoju konkurso dalyvis pripažįstamas tokia tvarka:

1) kai mažiausia pageidaujama metinė potencialaus skatinimo apimtis yra didesnė už nulį, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, pasiūlęs mažiausią skatinamą kiekį. Sutapus konkurso dalyvių pateiktiems skatinamo kiekio pasiūlymams, sutapusius pasiūlymus pateikę konkurso dalyviai yra kviečiami mažinti skatinamus kiekius. Jeigu konkurso dalyvio patikslintas skatinamas kiekis yra lygus nuliui, konkurso dalyvis taip pat turi nurodyti vystymo mokestį. Potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs mažiausią patikslintą skatinamą kiekį. Sutapus konkurso dalyvių patikslintiems skatinamiems kiekiams, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, anksčiausiai pateikęs visus tinkamai užpildytus dokumentus, išskyrus atvejus, kai, patikslinus skatinamus kiekius, dviejų ar daugiau dalyvių pasiūlyti skatinimo kiekiai lygūs nuliui. Šiuo atveju laimėtojas nustatomas vadovaujantis šios dalies 2 punktu;

2) kai mažiausia pageidaujama metinė potencialaus skatinimo apimtis yra lygi nuliui, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs didžiausią vystymo mokestį. Sutapus konkurso dalyvių vystymo mokesčiams, sutapusius pasiūlymus pateikę konkurso dalyviai yra kviečiami didinti vystymo mokestį. Potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs didžiausią patikslintą vystymo mokestį. Sutapus konkurso dalyvių

patikslintiems vystymo mokesčiams, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, anksčiausiai pateikęs visus tinkamai užpildytus dokumentus.

18. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo potencialaus konkurso laimėtojo nustatymo inicijuoja jo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ir potencialų konkurso laimėtoją pripažįsta konkurso laimėtoju tik įsitikinusi, kad jis nekelia rizikos ar grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsniu, Vyriausybei priėmus sprendimą, kad potencialiu konkurso laimėtoju pripažintas konkurso dalyvis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, konkurso laimėtoju pripažįstamas kitas potencialių konkurso laimėtojų sąraše iš eilės einantis potencialus konkurso laimėtojas, atitinkantis nacionalinio saugumo interesus.

19. Konkurso laimėtojas įrengia, eksploatuoja, nuosavybės teise valdo infrastruktūrą, reikalingą atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms prijungti prie elektros perdavimo tinklų, nuo šių elektrinių iki elektros tinklų operatoriaus nurodyto prijungimo taško ir atsakomybės ribų transformatorių pastotėje sausumos teritorijoje. Konkurso laimėtojas elektros tinklų operatoriaus nustatyta tvarka padengia elektros tinklų operatoriaus patirtas transformatorių pastotės sausumos teritorijoje plėtos, reikalingos šioms elektrinėms prijungti, sąnaudas. Kai į transformatorių pastotę yra prijungiama daugiau negu viena elektrinė, transformatorių pastotės sausumos teritorijoje plėtos sąnaudos tarp elektrinių vystytojų padalijamos proporcingai jungiamų elektrinių leistinai generuoti galiai.

20. Konkurso laimėtojas, gavęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, įgyja teisę naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalį), nustatytą (nustatytas) Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje, atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai, statybai ir eksploatacijai. Leidimas plėtrai ir eksploatacijai taip pat suteikia teisę naudoti jūrinę teritoriją šioms elektrinėms reikalingai infrastruktūrai įrengti. Konkrečias jūrinės teritorijos naudojimo sąlygas nustato Vyriausybė arba jos įgaliota (įgaliotos) institucija (institucijos). Valstybinės žemės patikėtinio sutikimas dėl valstybinės žemės naudojimo atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai, statybai ir eksploatacijai jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), nustatytoje (nustatytose) Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje, ir su jomis susijusios šio straipsnio 19 dalyje nurodytos infrastruktūros plėtos ir statybos nereikalingas.

21. Vyriausybės įgaliota institucija savo interneto svetainėje šio straipsnio 1 dalyje numatytų veiksmų atlikimo išlaidas viešai paskelbia per 5 kalendorines dienas nuo šių veiksmų atlikimo dienos. Šios išlaidos yra kompensuojamos šiame ir (ar) 22¹ straipsniuose nurodytus konkursus laimėjusio (laimėjusių) dalyvio (dalyvių), taikant proporcingumo principą.

Kompensacija mokama Vyriausybės įgaliotai institucijai. Kompensacijos mokėjimo ir naudojimo tvarką ir terminus nustato Vyriausybė.

22. Atsiradus papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtros poreikiui, Vyriausybės įgaliota institucija įvertina jų įrengimo tikslingumą ir prireikus peržiūri ar atnaujina šio straipsnio 1 dalyje numatytų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatus ir pateikia pasiūlymus Vyriausybei dėl naujo Vyriausybės nutarimo, nurodyto šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte, priėmimo, tolesnės elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje koncepcijos ir konkurso organizavimo modelio.

23. Leidimai plėtrai ir eksploatacijai šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis išduodami fiziniams asmenims arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, kurie šio straipsnio 18 dalyje nustatyta tvarka pripažinti konkurso laimėtojai ir kurie pateikia įsipareigojimą visą leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo laikotarpį atitikti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, vadovaudamiesi šio straipsnio 11 dalies 1 punktu ir 12 dalyje nustatytais principais. Kai konkurso laimėtojas, siekdamas gauti leidimą plėtrai ir eksploatacijai, įsteigia juridinį asmenį ar kitos organizacijos padalinį Lietuvos Respublikoje, leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas konkurso laimėtojo Lietuvos Respublikoje įsteigtam juridiniam asmeniui, kitų valstybių narių juridinio asmens ar kitos organizacijos padaliniui. Šiuo atveju konkurso laimėtojas turi laiduoti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai jos nustatyta tvarka, kad jo įsteigtas juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys vykdys šio straipsnio 11 dalyje nurodytas prievoles ir tinkamai įgyvendins šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, taikomus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje. Šiam juridiniam asmeniui ar kitos organizacijos padaliniui *mutatis mutandis* taikomos šioje dalyje ir šio straipsnio 11 dalyje nustatytos sąlygos.

24. Konkurso laimėtojo atitikties šio straipsnio 23 dalyje nurodytiems reikalavimams įvertinimo tvarka ir įspėjimo apie leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimo, informavimo apie galiojimo panaikinimą, galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo pagrindų taikymo tvarka nustatoma Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše.

25. Asmuo, gavęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis šiame leidime nurodyta veikla arba perduoti jiems šios teisės pagal sutartį ar kitais pagrindais ir privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) per 3 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos gauti statybą leidžiantį dokumentą;

2) per 6 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos gauti leidimą gaminti elektros energiją ketinimų protokole nurodytai elektrinės leistinai generuoti galiai;

3) nedidinti leidime plėtrai ir eksploatacijai numatytos leistinos generuoti galios, nemažinti leidime plėtrai ir eksploatacijai numatytos įrengtosios galios ir neplėsti teritorijos;

4) laiku ir tinkamai vykdyti pagal šio straipsnio 11 dalies 2 ir 18 punktus priimtus įsipareigojimus;

5) Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais Lietuvos energetikos agentūrai teikti ataskaitas apie elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir apie šio straipsnio 11 dalies 2 ir 18 punktuose nurodytų priimtų reikalavimų vykdymą.

26. Už leidimų plėtrai ir eksploatacijai reguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimus Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įspėja šio leidimo turėtoją apie galimą leidimo galiojimo sustabdymą šio straipsnio 27 dalyje nustatytais pagrindais ir šioje dalyje nustatytais terminais nepašalinus reguliuojamos veiklos pažeidimų, sustabdo jų galiojimą arba informuoja apie šio leidimo galiojimo panaikinimą šio straipsnio 29 dalyje nustatytais pagrindais. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojai, kuris yra įspėtas apie leidimo galiojimo sustabdymą ar kurio leidimo galiojimas yra sustabdytas, nustatomas 30 kalendorinių dienų laikotarpis, per kurį turi būti pašalinti reguliuojamos veiklos pažeidimai. Pažeidimams pašalinti gali būti nustatomas ilgesnis laikotarpis, jeigu tai reikalinga dėl objektyvių priežasčių: dėl nuo leidimo turėtojo nepriklausančių priežasčių – valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių – leidimo turėtojas šio straipsnio 25 dalyje nustatytais terminais negauna statybą leidžiančio dokumento ar leidimo gaminti elektros energiją. Laikotarpis pažeidimams pašalinti nustatomas atsižvelgiant į jiems pašalinti reikalingą laikotarpį ir negali būti ilgesnis kaip 90 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai pažeidimams, įvykusiems dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių, pašalinti reikalingas ilgesnis laikotarpis.

27. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą Valstybinė energetikos reguliavimo taryba sustabdo, jeigu:

1) išdavus leidimą plėtrai ir eksploatacijai leidimo galiojimo laikotarpiu paaiškėja, kad konkursui pateiktuose dokumentuose pateikti netikslūs duomenys arba duomenys turi trūkumų;

2) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas pažeidė šio straipsnio 25 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas reguliuojamos veiklos sąlygas, išskyrus atvejus, kai pastatoma mažesnės, negu nurodyta ketinimų protokole, leistinos generuoti galios ir (ar) įrengtosios galios elektrinė;

3) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas ilgiau negu vienus metus nevykdo įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, taip pat, kai leidimas plėtrai ir eksploatacijai gautas šiame straipsnyje nustatyta tvarka, sandorio kainos ir vystymo

mokesčio mokėjimu, išskyrus atvejus, kai neįvykdytų įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimu, suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

4) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas leidimo galiojimo laikotarpiu neatitinka šio straipsnio 23 dalyje nurodyto reikalavimo dėl atitikties europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams.

28. Kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas per Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą laikotarpį pateikia dokumentus, įrodančius, kad šio straipsnio 27 dalyje nurodyti pažeidimai pašalinti, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos panaikina šio leidimo galiojimo sustabdymą.

29. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą Valstybinė energetikos reguliavimo taryba panaikina, jeigu:

1) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas jau buvo sustabdytas, pakartotinai per 12 mėnesių nuo šio leidimo galiojimo sustabdymo dienos pažeidžia šio straipsnio 25 dalies 3 punkte nustatytas reguliuojamos veiklos sąlygas;

2) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas sustabdytas šio straipsnio 27 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu, per pažeidimams pašalinti nustatytą laikotarpį nepateikia patikslintų duomenų, nepašalina netikslumų arba Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato, kad pateikti duomenys neatitinka reikalavimų, galiojusių leidimo plėtrai ir eksploatacijai išdavimo dieną;

3) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas sustabdytas šio straipsnio 27 dalies 2, 3 ar 4 punkte nurodytais pagrindais, per pažeidimams pašalinti nustatytą laikotarpį jų nepašalino;

4) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas sustabdytas, vykdo leidime nurodytą veiklą;

5) leidimą plėtrai ir eksploatacijai turintis juridinis asmuo pasibaigė jį likvidavus ar reorganizavus;

6) fizinis asmuo, turėjęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, miršta;

7) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikia prašymą panaikinti leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą.

30. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba prižiūri, kaip laikomasi leidime plėtrai ir eksploatacijai nustatytų reguliuojamos veiklos sąlygų.

31. Šiame straipsnyje nurodyto konkurso dalyvis, pagal šio straipsnio 18 dalį pripažintas konkurso laimėtoju, per 5 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją gavimo dienos lygiomis dalimis Vyriausybės nustatyta tvarka sumoka vystymo mokestį į atskirą valstybės išdo sąskaitą.

32. Šio įstatymo 22¹ straipsnyje nurodyto konkurso dalyvis, pagal šio straipsnio 18 dalį pripažintas konkurso laimėtoju, per 60 kalendorinių dienų nuo paskelbimo konkurso laimėtoju dienos Vyriausybės nustatyta tvarka sumoka vystymo mokestį į atskirą valstybės išdo sąskaitą.

33. Kai perdavimo sistemos operatorius Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis pasinaudoja konkurso dalyvio pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu, gautas lėšas perdavimo sistemos operatorius Vyriausybės nustatyta tvarka perveda į šio straipsnio 35 dalyje nurodytą sąskaitą.

34. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas Vyriausybės nustatyta tvarka į atskirą valstybės išdo sąskaitą lėšas perveda šiais atvejais:

1) kai nesilaiko pagal šio straipsnio 11 dalies 2 punktą priimtų veiklos sąlygų ir įsipareigojimų, išskyrus atvejus, kai priimtas veiklos sąlygas ir įsipareigojimus įvykdyti vėluoja dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių. Šiuo atveju leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas sumoka baudą, lygią priimtiems įsipareigojimams;

2) kai nesilaiko pagal šio straipsnio 11 dalies 18 punktą priimtų veiklos sąlygų ir įsipareigojimų, išskyrus atvejus, kai priimtas veiklos sąlygas ir įsipareigojimus įvykdyti vėluoja dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių. Šiuo atveju leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas už kiekvieną pradelstą dieną sumoka baudą, apskaičiuojamą 0,0342 Eur/kW dauginant iš laikotarpio nuo dienos, kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas turėjo įvykdyti įsipareigojimus, iki dienos, kai juos faktiškai įvykdė;

3) kai nesilaiko šio straipsnio 25 dalies 1 punkte nustatytų veiklos sąlygų ir per 3 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos nėra gavęs statybą leidžiančio dokumento, išskyrus atvejus, kai priimtas veiklos sąlygas ir įsipareigojimus įvykdyti vėluoja dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių. Šiuo atveju leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas už kiekvieną pradelstą dieną sumoka baudą, apskaičiuojamą 0,0342 Eur/kW dauginant iš laikotarpio nuo dienos, kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas turėjo gauti statybą leidžiantį dokumentą, iki dienos, kai šis dokumentas gaunamas arba leidimas plėtrai ir eksploatacijai panaikinamas šio straipsnio 29 dalyje numatytais pagrindais;

4) kai nesilaiko šio straipsnio 25 dalies 5 punkte nustatytų veiklos sąlygų ir neteikia ataskaitų apie elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir kitus įsipareigojimus. Šiuo atveju leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas už kiekvieną pradelstą dieną sumoka baudą, apskaičiuojamą 0,0342 Eur/kW dauginant iš laikotarpio nuo dienos, kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas turėjo pateikti ataskaitą, iki dienos, kai ją pateikė;

5) kai vykdant šio straipsnio 11 dalies 2 punkte nustatytus reikalavimus konkurso laimėtojas yra įsipareigojamas pervedti lėšas į valstybės išdo sąskaitą.

35. Pagal šio straipsnio 31–34 dalis gautos lėšos yra kaupiamos atskiroje valstybės išdo sąskaitoje, kuri skelbiama Energetikos ministerijos interneto svetainėje, ir Vyriausybės nustatyta tvarka naudojamos tikslais, susijusiais su atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, energijos efektyvumo didinimu, taip pat moksliniams tyrimams ir inovacijoms atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje. Pagal šio straipsnio 32 dalį gautos lėšos Vyriausybės sprendimu taip pat gali būti naudojamos galutiniams elektros energijos vartotojams remti skirtoms priemonėms, kuriomis švelninamas didelių elektros energijos kainų poveikis tiems vartotojams, finansuoti, įskaitant finansuojamas iš biudžeto lėšų, pagal Energetikos įstatymo 19² straipsnį vykdomoms priemonėms padengti ar biudžeto skolai, atsiradusiai dėl šių priemonių, sumažinti. Šias lėšas Vyriausybės nustatyta tvarka administruoja Vyriausybės įgaliota institucija.

36. Elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių išteklių, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu, kai elektrinė yra prijungta prie elektros perdavimo tinklų, prekiaujama pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) energetikos ministro tvirtinamose elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

37. Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimo inžinerinės infrastruktūros plėtrai projektas yra pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu, kurio įgyvendinimui taikomas Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymas, išskyrus reikalavimą pateikti projekto galimybių studiją. Projektą įgyvendinanti institucija yra Energetikos ministerija.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1171](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-06-28, i. k. 2022-13888

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

16 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Savivaldybės, planuodamos, projektuodamos, atnaujinamos miestų ir (ar) miesto dalių infrastruktūrą, tarp jų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, gamtinių dujų ir alternatyvaus kuro tinklus, pastatų atnaujinimą (modernizavimą), viešųjų ir privačių objektų apsirūpinimą šilumos ir (ar) vėsumos energija, esant galimybei, integruoja ir diegia sprendimus, susijusius su elektros, šilumos ir vėsumos energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių, įvertina galimybę naudoti atliekinę šilumą ir vėsumą, atsinaujinančius išteklius energijos gamybai savo poreikiams ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijose.“

17 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pasinaudojus šiais paramos šaltiniais, netenkama galimybės naudotis skatinimo priemone, nurodyta šio įstatymo 11 straipsnio 7 punkte.“

18 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kilmės garantija galioja 12 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento. Ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo kilmės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos kilmės garantija turi būti panaikinta elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, gamintojų prašymu. Nepanaikinta kilmės garantija netenka galios ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento. Nebegaliojanti kilmės garantija įskaičiuojama į liekamąjį derinį, kurį skaičiuoja šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas.“

2. Pakeisti 29 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Lietuvos Respublikoje pripažįstamos kitų valstybių narių išduotos kilmės garantijos tik kaip šio įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje ir šio straipsnio 7 dalyje nurodytos informacijos įrodymas. Pripažinti kilmės garantiją gali būti atsisakoma tik tuo atveju, jeigu kyla tinkamai pagrįstų abejonių dėl jos tikslumo, patikimumo ar tikrumo. Sprendimą dėl kitos valstybės narės išduotos kilmės garantijos priima šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Apie atsisakymą pripažinti kitos valstybės narės išduotą kilmės garantiją ir atsisakymo priežastis Vyriausybė ar jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai.“

3. Pakeisti 29 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Lietuvos Respublikoje trečiosios valstybės išduotos kilmės garantijos pripažįstamos tik tuo atveju, jeigu Europos Komisija su ta trečiąja valstybe yra sudariusi susitarimą dėl Europos Sąjungoje išduodamų kilmės garantijų ir toje trečiojoje valstybėje sukurtų suderinamų kilmės garantijų sistemų abipusio pripažinimo ir jeigu energija importuojama arba eksportuojama tiesiogiai. Pripažinti kilmės garantiją gali būti atsisakoma tik tuo atveju, jeigu remiantis turimais duomenimis kyla pagrįstų abejonių dėl jos tikslumo, patikimumo ar tikrumo. Sprendimą dėl trečiosios valstybės išduotos kilmės garantijos priima šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

4. Papildyti 29 straipsnį 13 dalimi:

„13. Asmenims, įgijusiems teisę pasinaudoti fiksuotu tarifu, jiems taikomu skatinimo laikotarpiu atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantija vadovaujantis Vyriausybės ar jos

įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduodama ir perleidžiama Vyriausybės įgaliotam subjektui prekiauti viešai energijos išteklių rinkoje. Gautos lėšos naudojamos Vyriausybės nustatyta tvarka viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti.“

19 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos darbai vykdomi laikantis Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.“

2. Pakeisti 49 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Atsižvelgiant į nedidelės įrengtosios galios elektrinių (iki 1 MW), naudojančių atsinaujinančius išteklius, ribotą dydį ir galimą poveikį ir siekiant išvengti neproporcingos finansinės bei administracinės naštos, nedidelės įrengtosios galios elektrinės, išskyrus patvankinio tipo hidroelektrinės, statomos nereikalaujant rengti detaliųjų planų ir keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, jeigu tai neprieštaruja vietos tvarkymo ir naudojimo reglamentams.“

3. Pakeisti 49 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kaimo vietovėse statant pavienes ne didesnės kaip 1 MW įrengtosios galios vėjo elektrines ir (ar) saulės šviesos energijos elektrines, nereikalaujama keisti žemės naudojimo paskirties, rengti detaliųjų planų ir keisti bendrojo plano sprendinių, jeigu tai neprieštaruja Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimams ir vietos tvarkymo ir naudojimo reglamentams.“

4. Pakeisti 49 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Vėjo elektrinėms, kurių aukštis mažesnis kaip 30 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams taikomi šie supaprastinti reikalavimai:

1) saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, poveikio aplinkai vertinimo procedūra, nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas;

2) vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už įrenginio ilgį, plotį arba aukštį, pasirenkant didžiausią iš šių trijų matmenų.

Šie įrenginiai įrengiami pagal atitinkamų įrenginių gamintojo įrengimo ir eksploatavimo taisykles. Jiems netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, poveikio aplinkai vertinimo procedūra, nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jeigu tai neprieštarauja Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimams. Gretimuose žemės sklypuose vėjo elektrinės skleidžiama fizikinė tarša turi atitikti teisės aktuose nustatytus ribinius dydžius;

3) teisės aktų nustatyta tvarka šie įrenginiai gali būti perkelti į kitą vietą. Tokiu atveju turi būti parengti dokumentai apie įrenginių efektyvumo ir ekologiškumo parametrų kaitos stebėseną ankstesnėje jų buvimo vietoje.“

5. Pakeisti 49 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Ant pastatų statomos ar į pastatus integruojamos saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektoriai, iki 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės, neviršijančios teisės aktuose nustatytų fizikinės taršos ribinių dydžių, ir šilumos siurbliai įrengiami be statybą leidžiančio dokumento, kai atitinka Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus.“

6. Pakeisti 49 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kurios iš anksto, teritorijų planavimo metu, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo, ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių ar leidime plėtrai ir eksploatacijai, kai elektrinė plėtojama jūrinėje teritorijoje, numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų

nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai.“

20 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 50 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybė ar jos įgaliosios institucijos rengia ir įgyvendina priemones, didinančias visų rūšių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą pastatuose, energijos kaupimą, energijos vartojimo efektyvumą, energijos gamybą kogeneracijos būdu ir priemones, susijusias su pasyviais, mažai energijos vartojančiais pastatais ir energijos beveik nevartojančiais pastatais.“

2. Pripažinti netekusia galios 50 straipsnio 7 dalį.

21 straipsnis. Dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti dvyliktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„DVYLIKTASIS SKIRSNIS

ENERGETIKOS PLĖTROS PROGRAMA IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS NAUDOJIMO PLĖTROS VEIKSMŲ PLANAI“.

22 straipsnis. 54 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 54 straipsnį.

23 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Nacionaliniai planiniai rodikliai

1. Nacionaliniai bendrieji planiniai rodikliai 2030 m. turi atitikti šio įstatymo 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir uždavinius.

2. Tarpiniai nacionaliniai planiniai rodikliai:

1) 2021–2022 m. vidutinė atsinaujinančių išteklių energijos dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 32,7 procento bendrojo galutinio energijos suvartojimo;

2) 2023–2025 m. vidutinė atsinaujinančių išteklių energijos dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 36,5 procento bendrojo galutinio energijos suvartojimo;

3) 2026–2027 m. vidutinė atsinaujinančių išteklių energijos dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 39,8 procento bendrojo galutinio energijos suvartojimo.

3. Nacionaliniai bendrieji planiniai rodikliai ir tarpiniai nacionaliniai planiniai rodikliai apskaičiuojami energetikos ministro nustatyta tvarka.

4. Lietuvos statistikos departamentas užtikrina statistinių duomenų apie visą šalyje pagamintą ir (ar) suvartotą atsinaujinančių išteklių energiją ir (ar) energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, surinkimą. Šie duomenys taip pat turi apimti ir aplinkos energiją, geotermine energiją, saulės šilumos energiją, saulės šviesos energiją, sunaudojamą galutinio energijos suvartojimo sektoriuose.“

24 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Energetikos plėtros programos įgyvendinimas

1. Energetikos plėtros programą pagal kompetenciją įgyvendina valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės, organizacijos ir privatūs subjektai.

2. Paaiškėjus, kad šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nurodytas nacionalinis planinis rodiklis nebus pasiektas dėl nenugalimos jėgos, Energetikos ministerija nedelsdama apie tai praneša Europos Komisijai.“

25 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„57 straipsnis. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planai

1. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų tikslas – nustatyti savivaldybių įgyvendinamas priemones šio įstatymo 55 straipsnyje nustatytiems nacionaliniams planiniams rodikliams pasiekti.

2. Kiekviena savivaldybė patvirtina ir viešai paskelbia savo 2021–2030 m. atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planą, kuriame įvertinama esama situacija ir nusistatomi atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo tikslai ir priemonės šiems tikslams pasiekti.

3. Savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų projektus, vadovaudamosi Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, suderina su Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Savivaldybės kas 2 metus iki rugpjūčio 31 dienos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka rengia ir savo interneto svetainėje viešai skelbia atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų įgyvendinimo rezultatus.

5. Savivaldybė, jeigu jos atsinaujinančių išteklių energijos dalis per paskutinius 4 metus tapo mažesnė negu savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plane nustatyti tarpiniai atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo planiniai rodikliai, ne vėliau

kaip per 18 mėnesių nuo skaičiuojamojo laikotarpio pabaigos patvirtina atnaujintą savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planą ir jame nustato adekvačias ir proporcingas priemones, skirtas užtikrinti, kad per pagrįstą laikotarpį atsinaujinančių išteklių energijos dalis atitiktų nustatytus planinius rodiklius.

6. Savivaldybės pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl Energetikos plėtros programos rengimo ir atnaujinimo.

7. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų įgyvendinimas finansuojamas iš savivaldybių biudžetuose patvirtintų bendrųjų asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių bei lėšų.

8. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planai turi užtikrinti, kad savivaldybių teritorijose nebūtų kuriamos sąlygos, ribojančios atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą.

9. Savivaldybių projektai iš šio įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių finansuojami tik tuo atveju, jeigu jie yra įtraukti į atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų priemones.

10. Lietuvos energetikos agentūra Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka renka, kaupia ir sistemina šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytą informaciją ir ją skelbia savo interneto svetainėje.“

26 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 63 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais tam tikras atsinaujinančių išteklių energijos kiekis, pagamintas vienos paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, gali būti įskaitytas į kitos paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį, jeigu atitinkamos valstybės narės:

1) atliko atsinaujinančių išteklių energijos nurodyto kiekio statistinį perdavimą iš vienos valstybės narės kitai valstybei narei, kaip nurodyta šio įstatymo 58 straipsnyje, arba

2) nustatė paskirstymo taisyklę, dėl kurios susitarė paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės ir pagal kurią atsinaujinančių išteklių energijos kiekiai paskirstomi paramos schemoje dalyvaujančioms valstybėms narėms. Apie tokią paskirstymo taisyklę Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus pirmiesiems metams, kuriais ji įsigaliojo.“

27 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 dalys, 3 straipsnio 1–4 dalys, 5, 7, 10, 15 ir 17 straipsniai įsigalioja 2022 m. liepos 1 d., kai yra gautas Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, arba praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, jeigu šis pritarimas gaunamas po 2022 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija nedelsdama informuoja Teisės aktų registro tvarkytoją apie šio įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 dalių, 3 straipsnio 1–4 dalių, 5, 7, 10, 15 ir 17 straipsnių įsigaliojimo datą po Europos Komisijos pritarimo gavimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

2. Šio įstatymo 19 straipsnis įsigalioja 2022 m. liepos 1 d.

3. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės, elektros tinklų operatoriai iki 2022 m. liepos 1 d. pateikia viešajai įstaigai Lietuvos energetikos agentūrai informaciją apie visas procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui.

4. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi šio įstatymo 15 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio 11 dalimi, 2023 m. kovo 1 d. savo interneto svetainėje paskelbia didžiausią galimą sandorio kainą, o perdavimo sistemos operatorius savo interneto svetainėje – išankstines elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų sąlygas, kuriose nustatomi privalomieji energetikos tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje nurodytą elektrinę prie energetikos tinklų operatoriaus valdomų tinklų ar teikiant kitas teisės aktuose nustatytas paslaugas. Informacija apie pirmąjį konkursą leidimui naudoti jūrinės teritorijos dalį, numatytą Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje plėtojant ne didesnės negu šiame nutarime nustatytos įrengtosios galios elektrines, ir sandorio kainai laimėti skelbiama 2023 m. rugsėjo 1 d., jeigu yra atlikti visi reikalingi tyrimai, kiti veiksmai ir paskelbti jų rezultatai. Informacijos apie konkursą data gali būti atidėta ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui, esant objektyvioms aplinkybėms, trukdančioms atlikti reikalingus tyrimus, kitus veiksmus ir paskelbti jų rezultatus.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Vyriausybės įgaliota institucija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2022 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 11 straipsnio 6 punkto, šio įstatymo 11, 15, 18 ir 19 straipsnių nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

6. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2022 m. rugsėjo 1 d. priima šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 11 straipsnio 14 punkto nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

7. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2023 m. sausio 1 d. priima šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 11 straipsnio 3 punkto nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

8. Šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje išdėstytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 5¹ dalies nuostatos taikomos asmenims, kurie elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolą pasirašė įsigaliojus šiam įstatymui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1171](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-06-28, i. k. 2022-13888

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20-1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 5, 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20-1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10, 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas